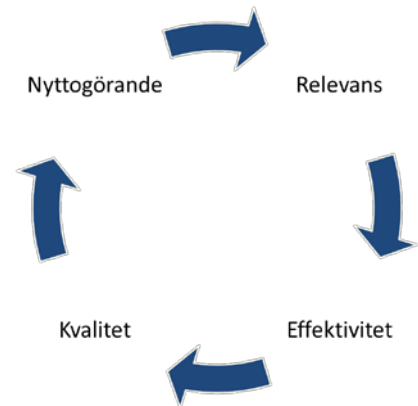

FAQ för modellen för Utvärdering och Lärande i FOI (ULF-modellen)

F: Vad är syftet med modellen?

S: Syftet för ett projekt är att skapa en samsyn hos projektets deltagare kring ambition i de fyra områdena Relevans, Effektivitet, Kvalitet samt Nyttogörande. Syftet för Trafikverkets FOI-organisation är att skapa en gemensam värderingsgrund för balansering och styrning av portföljer.

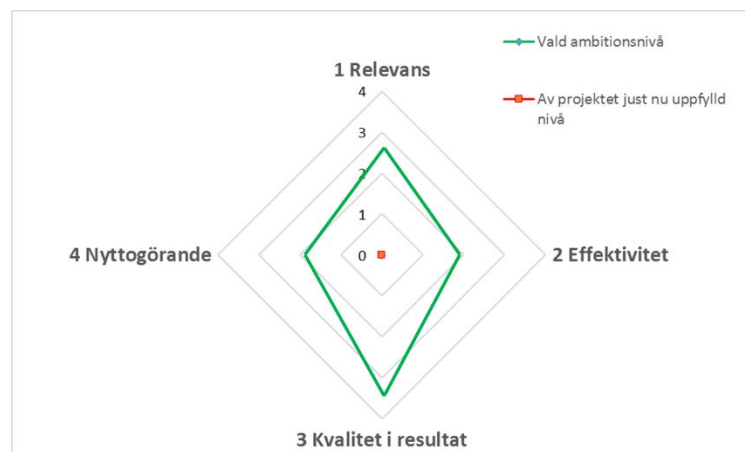
F: Vilka delar består modellen av?

S: Modellen består av de fyra huvudområdena Relevans, Effektivitet, Kvalitet samt Nyttogörande. Inom varje huvudområde finns tre delområden exempelvis delområdet Mottagande inom huvudområdet Nyttogörande. Självschattningen som projekten genomför handlar om att välja en av fyra möjliga ambitionsnivåer för varje delområde exempelvis ambitionsnivån 1 'Projektet har en definierad och beslutad mottagare' för delområdet Mottagande.

Delområde	Ambitionsnivå	Beskrivningar av ambitionsnivåer för projekt			
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4
Mottagande	Välj nivå	Projektet har en definierad och beslutad mottagare	Mottagaren är aktivt involverad i projektets arbete exempelvis genom kvalitetsgranskning, styrning, planering och uppföljning	Projektet samplanerar med mottagande verksamhet på aktivitetsnivå genom att exempelvis synkronisera slutleveranser med mottagande verksamhet och eller andra verksamhetsprojekt	Projektet har säkrat att mottagande verksamhet har möjlighet att fatta beslut om mottagande så att omhändertagande av projektets resultat kan planeras för i mottagande verksamhetsverksamhetsplanering

F: Vad är nyttan med att göra en självskattning av ett FOI-projekt

S: Nyttan är att strukturerat kunna resonera och enas om hur projektet på bästa sätt ska lyckas utifrån ambitionsnivåer inom områdena Relevans, Effektivitet, Kvalitet samt Nyttogörande. Störst nytta får man om FOI-handläggaren och FOI-utföraren gör detta gemensamt. Observera att nyttan egentligen först uppstår då valda ambitionsnivåer realiseras i projektet tex. i form av planering och genomförande av resultatpridningsaktiviteter för att nå vald ambitionsnivå inom området Nyttogörande.

F: Hur använder jag modellen på bästa sätt?

S: Modellen fungerar bäst om den används som ett strukturerat resonemangsunderlag i en grupp bestående av olika projektdeltagare tex. FOI-utförarens Projektledare samt utsedd FOI-handläggare i Trafikverket.

F: Vem genomför självskattningen?

S: Självskattningen genomförs idealt i grupp med olika projektdeltagare tex. FOI-utförarens Projektledare och utsedd FOI-handläggare i Trafikverket. Ofta leds övningen av handläggare eller projektledare och kan ske via Skype där alla deltagare till exempel fått sätta egna ambitionsnivåer innan mötet som resonemangsunderlag.

F: Ska projektgruppen involveras i självskattningen?

S: Ja, projektgruppen ska involveras i självskattningen då de är de enda som kan realisera den ambition man satt rörande Relevans, Effektivitet, Kvalitet samt Nyttogörande. Utan deras involvering i blir självskattningen mer en pappersprodukt än ett sätt att enas om både ambition i projektet samt att enas om aktiviteter för hur projektet skall nå vald ambition och därmed bli lyckosamt.

F: När ska självskattningen genomföras?

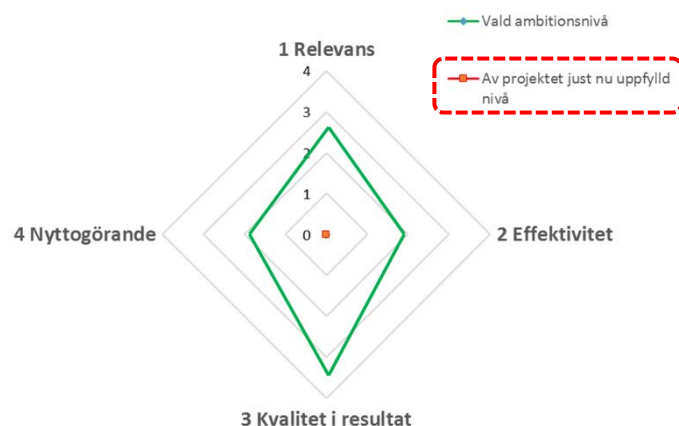
S: Självskattningen ska alltid göras som underlag till det projektförslag (innehåll, tid och budget) som Portföljstyrelsen ska fatta TG2-beslut på. Då projektet är igång görs idealt snabba avstämningar mot tidigare självskattning under projektets gång. För ett kort projekt kan detta betyda var 3dje/6e månad och för ett långt projekt kan detta betyda årligen.

F: Hur lång tid tar det att fylla i en självskattning?

S: Själva ifyllandet tar endast några minuter. Diskussionen tillsammans med andra om varför man bör välja vissa ambitionsnivåer (eller inte välja dessa) kan däremot ta längre tid. En grupp på 3-6 personer rekommenderas ha ca 30-45 min på sig.

F: Ska jag sätta den faktiska eller önskade nivån?

S: Den första självskattningen projektet gör handlar om att sätta önskade ambitionsnivåer dvs. att enas om vad projektet skall sträva mot inom områdena Relevans, Effektivitet, Kvalitet och Nyttogörande. Dock är det under projektets gång minst lika viktigt att skatta den faktiska nivån projektet befinner sig på. Tanken är ju onekligen att önskad ambitionsnivå skall ligga nära/vara samma som faktisk ambitionsnivå så snabbt som möjligt efter projektstart.

F: Hur använder portföljstyrelsen mina svar?

S: Portföljstyrelsen använder svaren framför allt som ett av underlagen till TG2-beslut. Genom att alla intresseanmälningarna/projektförslag inkluderar ett ifyllt Excel-ark blir det lättare för styrelsen att jämföra förslagen med varandra, samt att ta fram eventuella medskick till nya projekt.

F: Måste/kan jag ändra svaren medan projektet pågår?

S: Man kan absolut ändra svaren (dvs. valda ambitionsnivåer) under projektets gång bara man kommunicerar och får OK ifrån portföljstyrelsen. Att ändra ambitionsnivå är en avvikelse som ska rapporteras till Portföljledaren.

F: Behöver jag motivera mina svar?

Man måste inte motivera svaren men det rekommenderas starkt att man gör detta som ett sätt att beskriva varför vissa ambitioner valts. Efter några månader är det inte säkert att de personer som satte ambitionsnivåerna ifrån början kommer komma ihåg varför vissa nivåer sattes.

F: Är det finare/bättre att ha valt högre ambitionsnivåer än lägre?

S: Nej 'högre' ambitionsnivåer är inte finare än 'lägre' av den enkla anledningen att olika projekt har väldigt varierande förutsättningar. Exempelvis ska en förstudie antagligen inte ha valt för höga ambitioner rörande exempelvis 'Effektivitet'. Tiden och uppgiften är helt enkelt för kort och för enkel för att lägga tid på planering och uppföljning av delresultat i en mindre förstudie. För en annan typ av projekt kan det dock vara helt nödvändigt att ha högre ambitioner rörande 'Effektivitet'. Modellen bygger på en basnivå (nivå 1) som sedan succesivt byggs på (nivå 2, 3 & 4) varför det förenklar användandet av modellen om man kan resonera om 'låga' samt 'höga' nivåer även om det som sagt var inte har något att göra med hur bra projektet är som väljer en 'låg' respektive 'hög' nivå.

F: Till vem ska jag rapportera/skicka genomförd självskattning?

S: Resultaten, i form av ifyllt Excell ark, skall skickas till portföljledaren på Trafikverket.

F: Vem ska jag vända mig till om jag har frågor självskattningen/modellen?

S: Frågor om modellen ställs till din FOI-handläggare eller Portföljledare eller styrelseledamot, om de ej kan svara så tveka inte att kontakta Kristina Gustafsson (kristina.l.gustafsson@trafikverket.se) Tel: 010-123 12 42) eller Rein Juriado (rein.juriado@trafikverket.se) Tel: 010-123 49 23).